

Anica: Takoj izveš vse. Drugi dom, za katere

ravnalo svoje delo po tvojem zgledu: Ko bode delal vsak, ne kakor da bi mogel kaj storiti iz lastne moči, temveč v zavesti, da je nad nami On, ki nam pomaga in ki bo nekdanj zahteval račun od našega življenja.

Ne najemniki, ampak gospodarji!

Kake pojme imajo o nas Slovenci Nemci, je pokazal občinski zastop v St. Lambertu na Gornjem Štajerskem. Ta občinski zastop pozabljenega gornještajerskega gnezda je namreč tudi sklenil ugovor proti jugoslovanski državi in v tem protestu je med drugim rečeno: „Občinski zastop občejuje potrpežljivost vlade nampram tej gonji in vidi tudi v tem zapostavljanje vedno državi zvestih Nemcev. Da bi pa s tem bila raztrgana tudi ožja Štajerska, proti temu se moramo najodločneje zavarovati. Ako si hočejo Štajerski Jugoslovani osnovati lastno državo, jim je seveda dano na voljo, da se izsele tje, kjer bodo mogli uresničiti svoje sanje, saj so vrata Srbije in drugih slovanskih balkanskih držav danes odprta, toda, da bi kar del Štajerske vzeli seboj, proti temu protestiramo. K mur v kaki hiši ni prav, se lahko izseli, toda, da bi vzeli kar eno nadstropje seboj, to pa vendar ne gre.“

Tako torej! Po mnenju občinskih očetov gornještajerske občine St. Lambert smo mi torej le najemniki na svojih domovih; kjer je pa najemnik, mora biti naravno tudi gospodar in gospodarji so v tem slučaju seveda Nemci. Tako je dosedaj tudi res bilo, da smo se mi molče zadovoljevali z ulogo najemnika. Toda to je minilo. Nemci se morajo sprijazniti že enkrat z mislijo, da mi na svoji zemlji nismo nikoli najemniki, ampak gospodarji. In hiša, v kateri sedaj stanujemo, nam res ne ugaja. Toda zato nam še niti oddaleč ne pade na misel, da bi poslušali nasvet gornještajerskih občinskih svetov, da bi se izselili. Ne, tega ne storimo! Preveč ljubimo to svojo hišo, da bi jo zapustili. Pač pa bomo storili tako, kakor stori vsak pameten gospodar, ki mu stara hiša ne ugaja več. Popravili jo bomo in si uredili stanovanje v njej kakor bo nam prav! To naj si gospodje Nemci zapomnijo enkrat za vselej.

Lep uspeh slovenskih poslancev.

Izkupiček za rekvirirano živino se ne sme vračnati pri odmeri dohodninskega davka.

Finančni minister je prejšnji teden pismeno odgovoril na interpelacijo poslancev dr. Verstovška, Piškega in tovarišev radi vračunanja izkupička za v vojni odprodane posamezne glave živine v svoto dohodkov, ki je merodajna pri odmeri dohodninskega davka in davka na vojne dobičke. — Izkupiček za živino, ki je pripadala k inventarju kmetijskih posestev, po § 159 dohodninskega zakonika

regala bi rada vzbudila zanimanje med dekleti, je naš novi Tiskovni dom v Mariboru. Naši voditelji so poleg cerkve Matere Milosti kupili hišo in prostora v njej, kjer se bo za tiskarno, prodajalno in za uredništvo naših listov, za naša katoliška društva postavil nov, krasen Tiskovni dom, kakor se spodobi za Štajerske Slovence. Dosedanji prostori so namreč davno že premajhni. In sedaj že nekaj časa dohajajo obiri darov za ta novi dom. Veš, Micika, tudi me ... dekleta moramo plačati nekaj stavebnih kamnov. Jaz bom vse razložila, ti, Micika, pa boš darove pobrala.

Micika: O to rada storim! Me pa morava prvi dati vsaj vsaka 1 K, da dave lep zgled. Sedaj že vem, kateri je drugi dom. In tretji? Kateri pa je ta, sem pa res radovedna?

Anica: Micika, ti si dobro poznala list naše Slovenske mladine „Naš Dom.“ Pred štirimi leti je nehal izhajati. Kako ga pogrešamo! Kako nas je vodil, budil in izobraževal! Ta „Naš Dom“ mora svet živeti. To je iskrena želja nas mladih. Naše mladinske in dekleške zveze morajo dobiti zopet svoje glasilo, svoj list. Ogromno delo nas čaka sedaj in še več po vojni. Da ga izvršimo, potrebujemo učitelja in voditelja. In ta je „Naš Dom.“ Naši voditelji v Mariboru mu naj oskrbijo spretnega urednika, me zunanaj pa hočemo skrbeti za to, da bo vsaka zavedna mladenka njegova naročnica.

Micika: Tudi ta tretji tvoj dom mi ugaja. Slovenske mladenke smo že toliko zavedne, da vemo ceniti pomen mladinskega lista. Kadar začne izhajati, bom krepko agitirala, da dobi med nami prav veliko naročnic.

Anica: Vidiš, Micika, to je moj trojni dom. O kako rada bi vse sestre navdušila zanj pri našem prihodnjem shodu! Micika, podpiraj me pri tem lesem delu!

Micika: To ti obljubim iz srca rada, saj uvidim, kako potreben nam je ta trojni dom.

Anica: Hvala ti iskrena za tvojo pomoč! Zdaj pa na krepko delo po geslu: Vse za naš novi jugoslovanski dom, vse za naš Tiskovni dom in vse za „Naš Dom“!

na ni podvržen ne dohodninski in ne davkuna vojne dobičke. Pač pa bi bil po dosedanjih navodilih podvržen omenjenemu davku izkupiček prodaje pitane in mlade živine (telet). Komisija gosposke zbornice pa je to davčno zahtevo v toliko izpopolnila, da se tudi izkupiček prodaje mlade živine, ki je bila vzgojena za gospodarske potrebe in za plemo ter se je morala v vojni prodati, ne sme vračunati v svoto, ki je potem merodajna pri odmeri dohodninskega davka. (Priloga št. 51 stenografičnega zapisnika gosposke zbornice XXII. zasedanja 1. 1917, stran 7.)

O tem so bile obveščene vse davčne oblasti in se morajo tudi po tem ravnati. Kratko rečeno: Davčne oblasti odslej izkupička za živino, ki je bila odprodana kot živi inventar, ne smejo vračunati v svoto, od katere se potem odmeri dohodninski davek, in davek na vojne dobičke. Če torej davčna oblast kljub tej odredbi finančnega ministra še naprej obdači tudi dohodke od prodaje živine, naj davkoplačevalec takoj napravi ugovor in se naj sklicuje na odgovor finančnega ministra, ki ga je dal dne 31. jan. 1918 na interpelacijo poslancev dr. Verstovška, Piškega in tovarišev, vloženo dne 27. jun. 1917.

Kakor znano, davčne oblasti letos skoro vsakemu kočarju natvezejo dohodninski davek. Deželna vnovčevalnica za živino v Gradcu daje najbrž davčni oblasti na razpolago svoje sezname in tako naračunni davčni uradnik malim zadolženim posestnikom ogromne svote, od katerih mora potem plačati veliki dohodninski davek od prodane živine. Odslej se to ne sme več zgoditi.

Strokovnjak v davčnih zadevah spisuje za naš list članek o raznih davkih, s posebnim ozirom na dohodninski davek. Upamo, da ga bo kmalu končal, da se bodo naši ljudje znali braniti pred krivično predpisanimi davki.

Nov način rekviriranja žita.

Kakor izvemo iz zanesljivega vira, namerava Štajerska cesarska namestnija izdelati načrt novega načina oddaje žita in živil sploh. Dosedaj se je vršilo rekviriranje s pomočjo rekvizijskih komisij. A odslej se bo pa oddaja uredila tako, da se bo kar za celo deželo določilo, koliko žita in drugih živil se bo moralo oddati. Dežela bo zopet razdelila določeno množino oddaji podvrženega žita na posamezne okraje, okrajna oblastva in odbori na posamezne občine, župani s svojimi odbori pa zopet v občini na posamezne posestnike in pridelovalce živil.

V novem načrtu je baje določilo, da če občina odda predpisano količino, je popolnoma prosta vsake okraje. Kmetom bi ne trebalo več nobenih mlinskih kart in promet z žitom bi bil popolnoma prost. Pridelovalec bi potem smel žito odprodati kakor bi hotel in komur bi hotel.

Zal, da nimamo tega načrta pri rokah, da bi o njem seznanili naše ljudi. Izvedeli pa smo še sledeče podrobnosti: Občani se bodo že pred setvijo morali zavezati, da bodo oddali toliko in toliko žita. Državna uprava pa jamči, da ne bo po pravilni in pravočasni oddaji nobene oddaje več. Prisilna oddaja bi se odredila edino v tistih krajih, kjer bi se ne oddalo dogovorjene količine. Po okrajih bi se postavila razsodišča, v katerih bi imeli glavno besedo kmetje. Ta razsodišča bi razsojevala sporne zadeve glede oddaje. Občina bo odgovorna za zagotavljanje semenskega žita in državne pomoči pri obdelovanju zemljišč. Se pred začetkom splošnega obdelovanja zemljišč bo posebna deželna strokovnjaška komisija določila, koliko ima oddati v ješeni dežela, koliko vsak posamezni okraj. Enake komisije (okrajni gospodarski odbori) bodo določevale količino za posamezne občine.

Važno bo tudi, če se bo uveljavilo določilo, da se bo odvisno žito pri posameznih posestnikih najprej odmerilo za tiste družine, ki nič ali pa premalo pridelajo za svojo potrebo. Se le ostala množina žita in drugih pridelkov bi se potem oddala vojno-žitno-prometnemu zavodu. Da se pa more natanko določiti, koliko rabi vsaka družina živil, se bo moral izvršiti zanesljiv popis družin ter jih ločiti na pridelovalce in nepridelovalce, oziroma na take, ki so popolnoma ali deloma preskrbljeni z žitom ali pa popolnoma nepreskrbljeni. Na podlagi teh podatkov bo potem mogoče vsaj približno določiti, koliko se bo v občini potrebovalo žita za ljudi, koliko za seme in koliko za krmo živini.

Danes še ne moremo reči, ali bi bil nov način oddaje živil za naše kmetstvo ugodnejši od sedanjega ali ne. V nekaterih ozirom bi bil ugodnejši, v drugih pa zopet ne. Namestnija je mnenja, da bo dala s tem, če bi bil po oddaji žita promet z istim v dotični občini popolnoma prost, kmetu-pridelovalcu več veselja do obdelovanja zemlje in večjega pridelovanja žita. Po našem mnenju pa bo to letos nemogoče, ker nam vzamejo skoro zadnjo vprežno živino in bo skorogotovo spomladi ostalo mnogo polja neobdelanega. Radi pomanjkanja gnoja je zemlja že silno slaba in izčrpana. Pridelalec bo letos zelo slab. To že lahko povemo vnaprej.

Če bo obveljal nov načrt, se mora slovensko-Štajerskim kmetom dati zagotovilo, da se nam ne bo

naložilo večjih bremen kot nemškemu delu dežele.

Zahtevamo, da se v deželno komisijo imenuje vsaj eno tretjino slovenskih kmetijskih zastopnikov. V okrajnih komisijah pa morajo imeti slovenski kmetje toliko glasov, kolikor jim gre po njih številu. Že vnaprej pa opozarjamo naše zastopnike, naj delujejo nato, da se ne bo naši deželi naložila prevelika oddajna količina.

Slovenske kmete pa prosimo, da izrazijo v našem listu svoje mnenje glede novega načina oddaje žita in drugih živil.

Naše žrtve za domovino.

V vojaški bolnišnici v Mariboru je dne 10. t. m. umrl po daljši bolezni, ki si jo je nakopal na bojišču, Ernest Pečko, sin znane Pečkove rodbine v Mariboru. Bil je vrl mladenič, star še komaj 24 let. Pogreb se je vršil v torek, dne 12. februarja. Zemljica mu naj bo lahka!

Račje pri Mariboru. Na žrtveni domovine je položil svoje mlado življenje dne 14. jan. 1918 začet od sovražne granate blag mladenič Martin Poharc v strosti 18 let. Po poročilu č. g. vojne-ga kurata je pokopan v bližini mesta Trident na južnem Tirolskem. Vzorno življenje, ki je krasilo Tvojo mladost, nam ostane v trajnem spominu. Vsak prosti čas si znal v dobro obrniti. Poučna knjiga in dobri časniki, kateri vrli Poharčevi hiši ne manjkajo, so Ti bili najljubši prijatelji in razvedrilo.

V Spodnji Jakobski do. je dne 3. februarja t. l. došla tužna vest, da je dne 14. januarja 1918 padel junaške smrti za cesarja in domovino Jožef Mezgec, pešec domačega pešpolka in sin zakonskih Alojzija in Marije Mezgec, star še le 19 let. Padel je na Monte Asolone in bil pokopan istotam. Padli junak je bil zelo priljubljen in priden mladenič.

Okoslavci pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Svoje mlado življenje je daroval za domovino Jožef Močnik, star še komaj 21 let. Bil je težko ranjen v trebuh na laškem bojišču dne 1. julija 1917. Umrl je dne 2. svečana 1918. Rajni je bil hraber vojak, kar pričata dve srebrni kolajni na njegovih prsih.

Kruta usoda vojske je posegla s svojo trdo roko tudi v hišo obče spoštovane Vrbnikove rodbine v Vitanju. Njen zgledni gospodar in skrben družinski oče Franc Založnik je dal življenje za domovino in počiva daleč proč od nje v globoki Albaniji. Bil je zgleden in veren katoličan.